

Memoria demnității românești

Sunt clipe în viață în care simțim nevoia să ne reculegem, momente în care, prin prezența și tăcerea noastră în fața monumentelor care cinstesc memoria EROILOR, aducem un omagiu celor care s-au jertfit pentru neamul de pe cele două maluri ale râului Prut, din care – cu ingratitude – uităm uneori că mai facem parte, deși, chiar dacă unii îl neagă, sunt inseparabilă parte.

Un astfel de moment s-a petrecut sâmbătă, 24 octombrie 2009, în localitatea Cania, raionul Cantemir, unde, prin excelenta organizare a Oficiului Național pentru Cultul Eroilor (O.N.C.E.) România, cu concursul autorităților locale din raionul Cantemir, dar și al celor centrale ale Republicii Moldova, s-a sfințit, cu participarea prea sfințitului Petru al Mitropoliei Basarabiei și a unui sobor de preoți din cadrul aceleiași mitropolii, o troiță în dealul Epurenilor, din comuna Cania, și s-a inaugurat Parcela de Onoare Românească, când s-a efectuat o slujbă de pomenire la cimitirul eroilor căzuți pentru eliberarea satului Cania de sub ocupația sovietică în vara anului 1941. Cei 916 ostași și ofițeri români îngropați aici, în marea lor majoritate necunoscuți, au pierit sub focul artileriei și infanteriei sovietice, în cadrul ofensivei generale angajate la mijlocul lunii iunie de către trupele române pentru eliberarea pământului românesc din stânga Prutului. Soldații și ofițerii români căzuți în aceste lupte au rămas să își doarmă somnul de veci în Moldova dintre Prut și Nistru, răpită de Rusia țaristă în anul 1812, realipită la trupul țării mamă în 1918, și din nou sfărțecată în vara anului 1940. Sângele și osemintele lor îngrașă pământul alături de ceilalți EROI ai NEAMULUI, care, cu arma în mână, l-au apărat, în cursul vremii, de puhoaietele păgâne care s-au perindat pe aceste meleaguri. Cât de adevărate ne sună în minte, în aceste momente, cuvintele lui Mircea Eliade, care spunea că „*istoria neamului românesc n-a fost decât o lungă, neconținută, halucinantă hemoragie...*”.

La eveniment, pe lângă delegații oficiale din Republica Moldova, printre care Vitalie Marinuță, ministrul apărării, Veaceslav Ioniță, președintele Comisiei economice a Parlamentului basarabean, ai unor organizații nonguvernamentale din țara noastră și din stânga Prutului, au fost prezenți și reprezentanți ai Asociației Culturale „*Pro Basarabia și Bucovina*”, respectiv lideri ai unor filiale precum București (secretarul general Marian Clenciu), Iași (basarabeanul Ion Berghia), Onești (basarabeanul Constantin Rusanovschi), Huși (secretarul Ștefan Plugaru), Satu Mare. Nu se putea să lipsim de la un asemenea moment plin de atâta încărcătură emoțională.

Pentru ridicarea troiței din beton și fier forjat din dealul Epurenilor, a fost nevoie de efortul financiar al unui român stabilit în Canada, care a cumpărat terenul și a donat suma necesară refacerii troiței ridicată și sfințită, pe același amplasament, în luna iulie a anului 1943, prin eforturile financiare ale ofițerilor regimentului 12 Dorobanți Bârlad, în amintire camarazilor de arme căzuți sub focul inamic pe aceste străvechi meleaguri românești în vara anului 1941.

Deși pe teritoriul republicii Moldova există o seamă de cimitire de onoare, parcele și troițe ridicate în memoria soldaților români căzuți pe aceste locuri în 1941, cum sunt cele de la Țiganca, ele nu reflectă crunta realitate.

Acestora li se adaugă încă alte sute de eroi căzuți în cumplitele lupte desfășurate împotriva trupelor sovietice. În timp ce amintirea „*eliberatoarei*” Armate Roșii este conservată prin numele unor sate (precum Crasnomerscaia, raionul Hâncești), despre eroii neamului nostru căzuți în alte locuri de pe teritoriul Basarabiei nu se pomenește nimic. Este cazul satului Pogănești din raionul Hâncești, unde în vara anului 1944 au fost secerăți sub focul artileriei sovietice sute de soldați români. Autoritățile locale au inițiat ridicarea unui monument, dar este nevoie de mult mai mult, de implicarea reală, directă a autorităților române pentru ca și aici să fie amenajat un cimitir al eroilor căzuți și îngropați pe malul stâng al Prutului.

Un alt cimitir care trebuie amenajat, și pentru care deja am primit solicitări de sprijin din partea primarului Gheorghe Popa, este cel din comuna Plopi, raionul Cantemir, în special în punctele Taraclia și Hârtoș.

Lansăm astfel o invitație pentru cei care nu pot rămâne impasibili la jertfa ostașilor români, cadre militare în activitate și în rezervă, de a ne constitui în cadrul unui grup de voluntari, împreună cu membri ai filialelor locale ale Asociației Culturale „Pro Basarabia și Bucovina” și reprezentanți ai Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, de a merge în astfel de localități și a contribui, din puținul nostru, la cercetarea, identificarea și amenajarea unor alte locuri de veci ale ostașilor români căzuți în Basarabia, pentru a le cinste jertfa.

Asociația Culturală „*Pro Basarabia și Bucovina*”